

JORMA PIIRAINEN
Eskil Piira Sukuseura ry
Mäntytie 26 A, 88900 Kuhmo
p. 0400 280940
jorma.piiirainen@office.inet.fi
www.eskilpiira.fi

17.7.2016

JÄÄKÄREIDEN JALNJÄLJILLÄ

Eskil Piira Sukuseura ry:n matkakertomus 15.-20.6.2016 Baltiaan

Urut soittavat alkusoiton ja niin alkaa voimallinen virsi Liepajan Pyhän Kolminaisuuden kirkossa: ”Oi Herra siunaan Suomen kansaa, suo sille runsas armosi.....” Nyt siihen yhtyvät Eskil Piira Sukuseura ry:n Baltian matkajat. Samoin taannoin valatilaisuudessaan jylhästi veisasivat kotimaahan lähtöä tekevä Jääkäripataljoona 27:n miehet. Silloin, lähes sata vuotta sitten, yksi laulajista ja valansa Suomen kansalle vannoneista oli Kuhmossa syntynyt Uno Emil Piirainen. Hänen ja muiden jääkäreiden jalanjalkia Sukuseuran matkalla olijat kävivät kesäkuussa 2016 tutkailemassa Baltiassa. Latviassa ja Liettuassa on paljon jääkäreiden historiaan liittyviä tapahtumapaikkoja, muistomerkkejä ja paikallisia museoita nähtävänä.

Eskil Piira Sukuseuran sääntöjen mukaisesti virallinen sukukokous on joka toinen vuosi. Kokoukset sattuvat aina parittomille vuosille. Nyt muutamia kertoja, parillisina väli vuosina, on Sukuseura järjestänyt matkoja. Pari vuotta sitten oltiin katsomassa Amerikan serkkuja ja nyt tänä kesänä tulevan Suomen 100-vuotisjuhlan kunniaksi kävimme astelemaan jääkäreiden jalanjalkia.

Jääkäreiksi ilmoittautuneet menivät ensin vuonna 1915 Saksaan Lockstedtiin saaman peruskoulutuksen, mutta heille haluttiin antaa myös rintamakoemusta. Heistä muodostettiin Kuninkaallinen Preussin 27. Jääkäripataljoona ja komennettiin Venäjän vastaiselle Saksan itärintamalle Kuurinmaalle, Riian edustalle, nykyisten Latvian ja Liettuan rajamaille. Suomalaisten jääkäreiden taisteluosuus sijoittui kesäkuu 1916 – maaliskuu 1917 väliselle ajalle. Sen jälkeen pataljoona siirrettiin Liepajaan Latviaan, jossa koulutusta jatkettiin ja se päättyi valatilaisuuteen 13. helmikuuta 1918 ja kotiutukseen Suomeen. Vaasaan pääjoukko saapui 25.2.1918.

Sukuseuran matka suuntautui alueelle, jossa suomalainen jääkäripataljoona taisteli rintamalla ja sai myöhemmin lisäkoulutusta kasarmiolosuhteissa. Noita aikoja kuvataan Sam Sihvon säveltämässä Jääkäriin morsian laulunäytelmässä, josta Liepajan vanha nimi Libau on tuttu.

Tallinnan kautta via Baltikaksi nimettyä tietä pitkin Latvian Rikaan ja sieltä vanhaan kylpyläkaupunki Jurmalaan kävi aluksi bussimme kulku. Asiantuntijaoppaana meille oli evl. evp Juha Myyryläinen. Hän on perehtynyt jääkäreiden historiaan ja on ollut mm. kokoamassa jääkärimuseota Saksaan nykyiseen Hohenlockstedtiin, silloiseen Lockstedtiin. Asiantuntemusta ja historian tuntemusta riitti!

Yksi käyntikohteistamme sijaitsi lähellä Latvian ja Liettuan rajaa Latvian puolella. Aivan Riianlahden rantatormästä alkaa taisteluhauta ja se on edelleen hiekkaisessa maastossa hyvin näkyvässä, sadasta kuluneesta vuodesta huolimatta. Taistelulinjan äärimmäisessä läntisessä pisteessä Itämeren rantapenkereellä on hyvässä kunnossa olevat opastaulu ja muistokivi, jonka äärellä nostimme maljan kuohuvaa jääkäreille ja heidän teoilleen Isänmaamme hyväksi.

Yöpaikkamme sijaitsi Liepajan kaupungin talvisataman äärellä sijaitsevassa hotellissa. Talvisatamasta jääkärit lähtivät kotimatkalleen helmikuussa 1918 Suomeen kahdella aluksella. Valakirkko, jossa on

taannaisen valatilaisuuden muistotaulu ja kynttilät sekä Suomen että Jääkärilippu muistuttamassa tapahtuneesta, sijaitsee vain muutaman askeleen päässä satamasta.

Itse kirkko on komea barokkityylinen sisustukseltaan ja sen urut hyvin erikoisen vanhat ja suuret. Uruissa on 131 rekisteriä, 4 manuaalia ja yli 7000 pilliä. Vuodesta 1912 lähtien ne ovat olleet suurimmat mekaaniset urut koko maailmassa, jotka ovat säilyttäneet alkuperäisen ulkonäkönsä ja joita ei ole rakennettu uudelleen. Kerrotaan, että jääkäreiden valatilaisuudessa esitettiin uutta Jean Sibeliuksen säveltämää Jääkärimarssia vain muutaman tahdin verran, koska pelättiin kirkon perutusten sortuvan teoksen voimasta ja urkujen pauhusta. Nyt käydessämme kuulumme valatilaisuudessa esitettyä musiikkia samoilla uruilla soitettuna. Vaikuttava tilaisuus.

Matkamme jatkui vielä Liepajasta etelään Liettuaan Palangan kaupunkiin, jossa osa jääkäreistä sai erikoisalojen koulutusta. Jo silloin ja nyt edelleen Palanga on hieno kylpyläkaupunki Itämeren rannalla. Hyvin voisi rantakatua astellessa luulla olevansa jossain Välimeren kohteessa. Nyt vain siellä ollessamme myrsky nostatti mahtavat aallot ja pölyytti hienoa hiekkaa ilmaan lentämään, joten varsinaista rantaelämää emme päässeet kokemaan.

Paluumatkalla yövyimme Tallinnassa ja kävimme tutustumiskäynnillä Viru-hotellissa sijaitsevassa KGB-museossa.

Jorma Piirainen
matkan johtaja

Kuvat Martti Piironen

Liepajan Pyhän Kolminaisuuden barokkityylinen luterilainen kirkko, jossa meillä oli urkukonsertti. Keskellä oppaamme Juha Myyryläinen.

Liepajan valakirkon seinällä on muistotaulu jääkäreiden valatilaisuudesta vuonna 1918 ja sen alla Suomen ja Jääkärilippu sekä kynttilä palamassa.

Jääkäreiden jalanjäljillä matkalaisia oli laajalti eri puolilta Suomea. Samaan kuvaan ei vain onnistuttu koskaan samaan kokorukkaa.